

Луканьова Людмила Олексіївна 

ст. викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Волинський національний університет імені Лесі Українки, Україна

ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Одним із сучасних пріоритетів освіти в Україні є розвиток інклюзивного навчання. Основна увага інклюзивним технологіям приділяється у рамках шкільної освіти, так як діти якраз в шкільні роки проходять інтенсивну соціалізацію. Проте, оскільки одним із завдань інклюзії виступає гармонійне включення дитини з особливими освітніми потребами в соціум, необхідним є розвиток дошкільної галузі, який дозволить дитині взаємодіяти із світом на більш ранньому етапі розвитку. Адже саме у дошкільному віці закладаються передумови майбутньої навчальної діяльності.

Законом України «Про дошкільну освіту» затверджено державні гарантії у здобутті дошкільної освіти, зокрема, для дітей з порушеннями психофізичного розвитку [1]. Метою інклюзивного навчання у закладі дошкільної освіти є підготовка дитини до навчання у закладі загальної середньої освіти з максимально скомпенсованими первинними і вторинними порушеннями. Для реалізації вище зазначеної мети виділяють завдання інклюзивної дошкільної освіти, зокрема:

- розвиток потенційних можливостей дітей із порушеннями фізичного, інтелектуального розвитку в спільній діяльності із здоровими однолітками;
- організація психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в закладі дошкільної освіти;
- реалізація корекційно-розвиваючого навчання, спрямованого на виправлення/послаблення у дітей фізичних/психічних порушень, які заважають їх успішному навчанню й розвитку;
- створення адаптивного освітнього простору, який задовольнить потреби дитини з порушеннями розвитку;
- формування життєвого досвіду та цілеспрямованого розвитку когнітивних, мовленнєвих, моторних, соціальних функцій у дітей, які дадуть змогу знизити залежність дитини від сторонньої допомоги та підвищити її соціальну адаптацію;
- формування у суспільстві позитивного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами;

- надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з порушеннями розвитку.

На користь системи роботи та надання корекційних послуг у інклюзивному закладі дошкільної освіти, вказує той факт, що діти проживають у родині, і процеси адаптації та соціалізації проходять значно швидше та менш болісно для вихованців, що сприяє їх внутрішньому емоційному спокою [3].

Практичний досвід свідчить, що у низці закладів дошкільної освіти створено інноваційне інклюзивне освітнє середовище та розроблені практичні методики роботи, які є ґрунтом для базових освітніх програм.

Включення вже у дошкільному віці вихованців з порушеннями психофізичного розвитку у загальноосвітнє середовище, сприяє вихованню покоління зі справжнім гуманним ставленням до інших людей.

Список використаних джерел:

1. Закон України “Про дошкільну освіту”: чинне законодавство. Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2628-14>
2. Інклюзивна група ДНЗ. Рекомендації для облаштування простору. Вилучено з: <https://inkluzia.com.ua/inkluzivna-grupa-v-dnz.-rekomendatsiyi-oblashtuvannya-prostoru/>
3. Кузава І., Луканьова Л. (2023). Науково-практичні засади організації дошкільної інклюзивної освіти. *Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. Серія: Філософія. Педагогіка*, Том 4. № 2 (2023) р., с. 84-88, DOI <https://doi.org/10.54891/2786-7013-2023-2-19>
4. Олефір Н. (2019). Особливості інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти. *Нова педагогічна думка*, 2(98), 143-146. Вилучено з: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&I